

Project Studiebol ondersteunt onderwijs op alle niveaus

De bloembollensector gaat een grote rol spelen bij de opleiding van nieuw personeel. Onder de naam Project Studiebol ontwikkelt de Stichting Bollenacademie de komende drie jaar studiemateriaal dat kan worden gebruikt in het groene onderwijs, op basisscholen en bij cursussen voor zij-instromers.

Tekst: René Bouwmeester
Fotografie: René Faas

Kennis is een groot goed in de bollensector. Door kennis heeft de Nederlandse bollensector zich kunnen ontwikkelen tot de spil in de bloembollenwereld. Maar die kennis staat onder druk, zegt André Hoogendijk, voorzitter van de Stichting Bollenacademie. "Het aantal bollenbedrijven daalt, dus het aantal mensen met specifieke kennis neemt ook af. Daarbij zijn studieboeken over de bollensector soms wel veertig jaar oud. Daarin is de laatste stand van de techniek niet meegenomen. Verder kent de sector relatief veel zij-instromers die geen opleiding gericht op bloembollen hebben gehad."

.....
'Elke teler zal het ziekten- en plagenboek willen aanschaffen'
.....

Hoogendijk heeft gemerkt dat commerciële partijen de bollensector vaak te klein vinden om gericht lesmateriaal voor te ontwikkelen of cursussen voor op te zetten. "Als je iets wilt, zul je het zelf moeten doen." De Bollenacademie heeft daarom actie ondernomen. De Bollenacademie heeft als doelen om een goed scholingsaanbod te realiseren voor stu-

De kennis uit Project Studiebol komt beschikbaar voor studenten en werknemers

denten en werknemers, om het reguliere bloembollenonderwijs verder te ontwikkelen en om de instrooming in het bloembollenonderwijs te bevorderen. In de stichting zijn naast de KAVB, Anthos en LTO ook de groene onderwijsinstellingen, de onderzoeksinstituten en de vakbonden vertegenwoordigd. Het project van de Bollenacademie draagt de naam Studiebol. Het richt zich op de scholing van personeel in de bloembollensector en studenten van mbo-bollenopleidingen en relevante hbo-opleidingen. Verder beoogt het project lespakketten voor basisscholen en voortgezet onderwijs te ontwikkelen om zodoende ook deze groep te interesseren voor het bollenvak. Het resultaat moet zijn dat het personeel op bedrijven over meer vakkennis beschikt. Ook moet de instroom van studenten naar de relevante opleidingen worden verhoogd.

SUBSIDIE

De noodzaak om de kennisontwikkeling juist nu op te pakken, is aanwezig. Hoogendijk: "Als

we het nu niet doen, dan komen we er over tien jaar achter dat we geen personeel kunnen vinden met relevante kennis van het vak en dan kunnen we dat niet één-twee-drie organiseren. Het gaat op dit moment goed in de sector en daarom moeten we juist nu investeren." In het kader van Studiebol wordt de komende drie jaar een aantal deelprojecten uitgevoerd om handen en voeten te geven aan de kennisontwikkeling. Zo worden nauwkeurige teeltbeschrijvingen gemaakt van de grootste bolgewassen. Daarnaast worden vier thema's verder uitgewerkt. Het gaat om de bloembollenketen, bolfysiologie, veredeling van bolgewassen en tot slot ziekten en plagen. Vervolgens worden de kennisdossiers vertaald naar lesmodules voor de diverse onderwijsniveaus. Deze kennis wordt ook vertaald naar de digitale beeldbank en naar online modules. De kosten bedragen ruim 700.000 euro en worden gedragen door Colland. Die organisatie wordt gefinancierd door werkgevers en werknemers uit de sector zelf. "We investeren drie

jaar om er langdurig profijt van te hebben. Het is de basis die je vastlegt."

jaar om er langdurig profijt van te hebben. Het is de basis die je vastlegt."

STANDAARDWERK

Een belangrijk onderdeel van het project is het maken van een nieuw standaardwerk voor de bloembollenteelt. "Dit wordt het ziekten- en plagenboek voor alle bolgewassen dat elke teler zal willen aanschaffen", voorspelt Hoogendijk. Het boek wordt in eigen beheer uitgegeven, omdat een commerciële partij er geen brood in ziet. In zo'n boek gaan voor tienduizenden euro's aan arbeidsuren zitten, terwijl de oplage waarschijnlijk maximaal zo'n duizend stuks bedraagt. Het boek wordt gesubsidieerd en zal daarom drie tot vijf tientjes kosten terwijl de daadwerkelijke kosten per boek eigenlijk oplopen tot meer dan 100 euro. "Zonder dit project is zo'n boek eigenlijk niet te maken, terwijl we juist willen dat elke teler over deze informatie beschikt", zegt Hoogendijk. Voor de samenstelling van het lesmateriaal doet de Bollenacademie een beroep op verte-

TIENKAMPER

Het verwerken van de kennis tot lesmateriaal is specialistenwerk. De informatie moet toegankelijk worden gemaakt voor de doelgroep, bijvoorbeeld door op maat gemaakte lesprogramma's. "Een student van zestien moet je nou eenmaal anders benaderen dan een medewerker met twintig jaar werkervaring", zegt Hoogendijk. Voor de pakketten voor het basisonderwijs heeft de Bollenacademie een specialist ingeschakeld. De kennis wordt behalve in gedrukt lesmateriaal ook digitaal beschikbaar gesteld, zodat het plaats- en tijdonafhankelijk ingezet kan worden. Het staat derden vrij om dit materiaal te gebruiken bij cursussen en instructie aan personeelsleden. De behoefte aan nieuw studiemateriaal is groot, zegt Hoogendijk. "Vroeger was het werk op een bollenbedrijf relatief eenvoudig. Het is steeds ingewikkelder geworden. Het gaat niet alleen om teelttechniek, maar ook om automatisering, marketing en personeelsbeleid. Een bollenteler moet een tienkamerper zijn. Hij of zij moet alle disciplines beheersen en daar heb je een hele goede basiskennis voor nodig." Die kennis is op dit moment niet beschikbaar. "Het huidige standaardwerk over ziekten en plagen is verouderd. De laatste druk is van 2000. We zijn nu zestien jaar verder en dat boek verdient een update. Er is veel veranderd. De heetstookbehandeling voor gladiol is bijvoorbeeld in de tussentijd ontwikkeld en staat er dus niet in. En van PIAMV had in 2000 nog niemand gehoord."

De Bollenacademie

Het project 'Studiebol' is een initiatief van de Stichting Bollenacademie. In het dagelijks bestuur van deze stichting zijn Clusius College, Wellantcollege, Anthos, WUR-PPO en de KAVB vertegenwoordigd. In het algemeen bestuur hebben daarnaast ook de volgende partijen zitting: CAH Vilentum, Hogeschool Inholland, HAS Hogeschool, Hogeschool VHL, Nordwin College, Groenhorst, Terra, Aeres Praktijkcentrum Dronten, CITAVERDE College, Delphy, LTO Noord, CNV Vakmensen en FNV Bondgenoten. De Bollenacademie heeft als doelen om een goed scholingsaanbod te realiseren voor studenten en werknemers, om het reguliere bloembollenonderwijs verder te ontwikkelen en om de instrooming in het bloembollenonderwijs te bevorderen.

Project Studiebol in het kort

Het project Studiebol richt zich op de volgende doelen:

1. Het ontwikkelen van kwalitatief goed en accuraat lesmateriaal voor het mbo- en hbo-onderwijs.
2. Het ontwikkelen van kennismodules die flexibel kunnen worden ingezet ten behoeve van de ontwikkeling van vakkennis bij werknemers op bedrijven in de bloembollensector.
3. Het ontwikkelen van lespakketten voor basisscholen en voortgezet onderwijs om de instroom naar mbo-bollenopleidingen te vergroten.